

Slika zdravlja stanovništva Sisačko-moslavačke županije - I dio

1 Đuro Brodarac, 1 Ivanka Roksandić, 1 Jadranka Bertović, 2 Suzana Fabijanić, 2 Sonja Pajtlar-Gaćeša, 3 Ljubica Kocet, 4 Božena Weiss-Sklizović, 5 Daniel Pavlić

- 1 Sisačko-moslavačka županija
- 2 Zavod za javno zdravstvo SMŽ
- 3 Dom za starije i nemoćne osobe u Sisku
- 4 Gradsko društvo Crvenog križa
- 5 Pučko otvoreno učilište u Hrvatskoj Kostajnici

Uvod

Program «Rukovođenje i upravljanje za zdravlje» osmišljen je da podrži županijska tijela lokalne uprave i samouprave u procesu decentralizacije sustava zdravstva i socijalne skrbi. Program omogućava edukaciju županijskih timova stručnjaka, stjecanje znanja i vještine iz područja rukovođenja, unapređenje međusobne suradnje, a kao konačan cilj unapređuje učinkovitost rada lokalne uprave i samouprave, odnosno omogućava da resursi budu usmjereni upravo u područja u kojima postoje najveće potrebe, ali gdje će i intervencije biti najučinkovitije.

Program ima za projektne partnere Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo rada i socijalne skrbi, Županije, Školu narodnog zdravlja, Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Institucijski partneri programa su Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, CDC Atlanta, Liječnička komora, Otvoreno društvo New York.

Zahvaljujući Programu Sisačko-moslavačka županija dobila je svoju prvu Sliku zdravlja koju Vam ovdje predstavljamo. U izradi Slike zdravlja sudjelovao je stručni tim ljudi s područja naše županije. Koristili smo se demografskim, zdravstvenim i socijalnim pokazateljima, te podacima koje smo dobili anketirajući i intervjuirajući stanovnike naše županije, ali i stručnjake iz područja zdravstva, socijalne skrbi, prosvjete, ekologije i lokalne uprave.

1. Zemljopisni položaj i prirodne karakteristike Sisačko-moslavačke županije

SMŽ ima površinu od 4.467,55 km², zauzima 7,89% kopnenog teritorija Republike Hrvatske, te je među najvećim županijama u Republici Hrvatskoj. Geografski je podijeljena na južni, brdoviti dio, Banovinu, središnji nizinski dio, Posavinu, i sjeverni dio, Moslavinu. Na području SMŽ nalazi se 456 naselja ustrojenih u 19 jedinica lokalne samouprave. Županija obuhvaća i 6 gradova Sisak, Petrinju, Glinu, H. Kostajnicu, Kutinu i Novsku i 13 općina.

2. Demografski pokazatelji

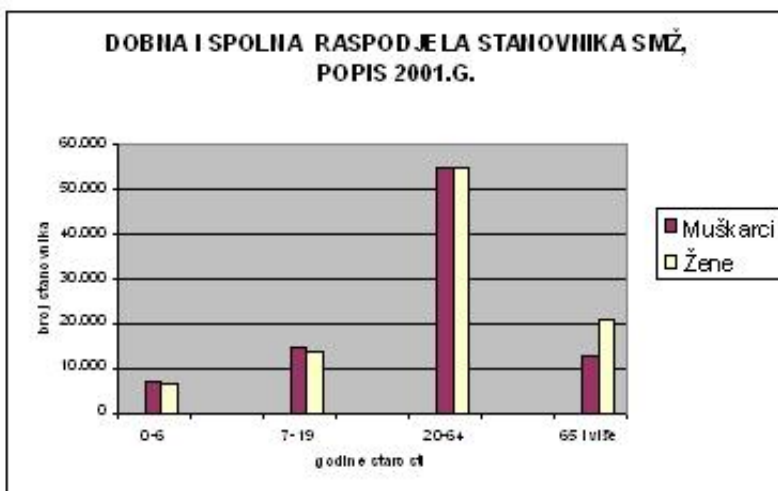
2.1. Broj stanovnika i struktura stanovnika prema spolu i dobi

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine na našoj županiji živi 185.387 stanovnika, 89.127 muškaraca (48,1%) i 96.260 žena (51,9%). Udio ženskog stanovništva raste s dobi stanovnika. U odnosu na popis stanovništva iz 1991. godine broj stanovnika se smanjio 27%.

Djeca do 19 godina ima 22,5%, odnosno za 2,5 % manje nego 1991. g. Osoba starijih od 65 godina je 18,1% ili 4,6% više nego 1991. g. (tablica 1, slika 1). Ako gledamo raspodjelu stanovništva po spolu i dobi, podjednak je broj žena i muškaraca u svim dobnim skupinama, osim u dobi starijih od 65 godina gdje ima više žena. Vidi se da je u odnosu na 1991. g., ne samo smanjen broj stanovnika, već se promijenila i dobná struktura stanovništva, odnosno imamo manje djece u dobi do 19 godina, a više starijih od 65 godina. To znači da je u našoj županiji došlo do starenja populacije.

Spol	Ukupno	0-6g.	%	7-19g.	%	20-64g.	%	65 i više g.	%
Ukupno	185.387	13.574	7,3	28.246	15,2	109.982	59,3	33.585	18,1
Muškarci	89.127	7.017	7,9	14.426	16,2	55.057	61,8	12.627	14,2
Žene	96.260	6.557	6,8	13.820	14,4	54.925	57,1	20.958	21,8

Tablica 1. Dobna i spolna raspodjela stanovništva SMŽ, popis 2001. g.

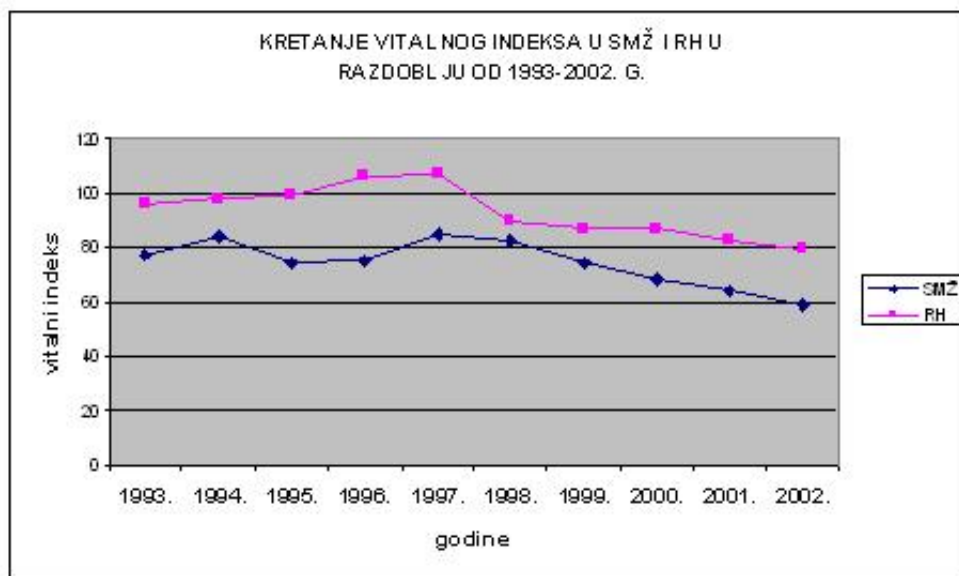
Slika 1. Dobna i spolna raspodjela stanovnika SMŽ, popis 2001. g.

2.2. Vitalni indeks i prirodni prirast

Promatrajući vitalni indeks (živođeni x100/umri) u desetogodišnjem razdoblju vidimo da je od 1998. g vitalni indeks u stalnom padu, i niži je od vitalnog indeksa u Hrvatskoj. To znači da je sve manje rođene djece, a sve više umrlih osoba, te da nam je i u županiji i Hrvatskoj iz godine u godinu sve manje stanovnika (tablica 2, slika 2). U 2002. godini jedino je na području grada Kutine bio pozitivan prirodni prirast, odnosno više je novorođene djece nego umrlih stanovnika.

Godina	Živođeni		Umrli		Prirodno kretanje	Vitalni indeks
	Ukupno	na 1000 stanovnika	Ukupno	na 1000 stanovnika		
1993.	1508	6,3	1953	8,2	-445	77,2
1994.	1559	6,8	1853	8,0	-294	84,1
1995.	1641	7,3	2215	9,9	-574	74,1
1996.	1873	8,6	2492	11,5	-619	75,2
1997.	2072	9,8	2445	11,6	-373	84,7
1998.	1946	9,6	2358	11,6	-412	82,5
1999.	1819	9,2	2448	12,4	-629	74,3
2000.	1688	8,8	2479	13,0	-791	68,1
2001.	1567	8,5	2441	13,2	-874	64,2
2002.	1498	8,1	2536	13,7	-1038	59,1

Tablica 2. Prirodno kretanje stanovništva u Sisačko-moslavačkoj županiji u periodu od 1993-2002. godine

Slika 2. Kretanje vitalnog indeksa u SMŽ i RH u razdoblju od 1993-2002. g.

2.3. Gustoća naseljenosti na području SMŽ

Gustoća naseljenosti u SMŽ je 41,5 stanovnika/km², što je 53% prosječne gustoće naseljenosti Hrvatske

(78,4 stanovnika/km²). Prema površini naša je županija treća po veličini u Hrvatskoj, a po gustoći naseljenosti je među četiri najmanje naseljene. Najrjeđe su naseljena područja općina Dvor, Jasenovac, Topusko, Gvozd, H. Dubica, D. Kukuruzari i grada Gline s 10-20 st./km². Najgušće su naseljena područja gradova Sisak (123,6 st./km²) i Kutina (83,1st./km²).

Mala gustoća naseljenosti većine područja SMŽ otežava kvalitetno pružanje socijalne i zdravstvene zaštite stanovništvu.

Kontakt osoba:

Jadranka Bertović, dipl. socijalna radnica

Sisačko-moslavačka županija

Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb

Sisak, Stjepana i Antuna Radića 36

tel. 044 550 133

fax.044 550 226

e-mail: drust.djelat.smz@sk.htnet.hr

Nastavak na 2. dio članka

